

Lausunto julkisuuslain ajantasaistamista valmistelleen työryhmän mietinnöstä

Kaupunginhallitus 12.02.2024 § 41
202/03.00/2024

Valmistelija (valm. kaupunginjohtaja Maria Sorvisto)

Oikeusministeriö pyytää lausuntoa julkisuuslain ajantasaistamista valmistelleen työryhmän mietinnöstä.

Työryhmän mietinnössä ehdotetaan säädettäväksi uusi julkisuuslaki. Voimassa oleva viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettu laki (621/1999) kumottaisiin. Mietinnössä ehdotetaan julkisuuslain organisatorisen soveltamisalan laajentamista voimassa olevaan lakiin nähden siten, että lakia sovellettaisiin perustuslain 124 §:ssä tarkoitetun julkisen hallintotehtävän hoitamiseen kokonaisuudessaan. Lisäksi lakia sovellettaisiin ehdotuksen mukaan julkisyhteisön, valtion liikelaitoksen tai julkisyhteisöjen yhteisessä määräysvallassa olevaan yhteisöön tai säätiöön ja näiden määräysvallassa oleviin tytäryhteisöihin ja tytärsäätiöihin siltä osin kuin ne harjoittavat muuta kuin kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa.

Myös tietopyyntöjen käsittelyyn liittyviä menettelysäännöksiä selkeytettäisiin. Erityisesti selkeytettäisiin sitä, millä tavalla ja missä määräajassa viranomaiselle tehty tietopyynnöt tulisi käsitellä sekä millä edellytyksillä ja missä muodossa tieto asiakirjasta voitaisiin antaa. Esityksessä ehdotetaan myös uutta säännöstä, jonka nojalla viranomaisen voisi kieltäytyä tiedon antamisesta, jos tietopyynnön toteuttaminen edellyttäisi lain tarkoitus huomioiden ilmeisen kohtuuttomia toimia.

Lausuttavana oleva aineisto löytyy:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=36b68e41-af19-40b9-bafc-fca0a08be6c7>

Esittelijä kaupunginjohtaja Maria Sorvisto

Päätösehdotus Kaupunginhallitus lausuu julkisuuslain uudistamisesta seuraavaa:

Ylivieskan kaupungin konserniyhteisöjä ovat esimerkinomaisesti Ylivieskan Teknologia kylä YTEK Oy, Ylivieskan Teollisuuskiinteistöt Oy, Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy ja Ylivieskan Teollisuustalo Oy. Kaikkien näiden yhteisöjen liiketoimintaa on tilojen vuokraaminen yrityksille, yhteisöille tai yksityisille ihmisille, vuokraamista on myös kaupungille ja kaupunkikonsernille. Toiminta on pääasiallisesti markkinoilla tapahtuvaa toimintaa. Lisäksi kaupunkikonserniin kuuluu osuuksia kuntayhtymistä, jotka jo sinänsä ovat julkisuuslain sääntelyn piirissä.

Julkisyhteisöjen yhteisessä määräysvallassa olevia yhteisöjä, joissa Ylivieskan kaupunki on omistajana, ovat mm. PPE-Köökki Oy (ruoka- ja puhdistuspalvelut), Kuntien Hetapalvelut Oy (talous- ja palkkahallinto), Joki Ict Oy (ict-palvelut), Vestia Oy (jäteyhtiö) tai Centria-ammattikorkeakoulu Oy.

Hyvän hallinnon ja avoimuuden nimissä on sinänsä perusteltua vaatia julkisyhteisöjen määräysvallassa olevilta yhteisöiltä entistä suurempaa avoimuutta. Nyt esitetty uudistus, että julkisuuslakia sovellettaisiin julkisyhteisön määräysvallassa oleviin yhteisöihin siltä osin, kun ne eivät harjoita liiketoimintaa markkinoilla, tuo esiin tulkinnanvaraisia tilanteita,

missä menee markkinoilla toimimisen raja. Toisaalta on myös huomioitava, että julkisyhteisöjen määräysvallassa oleva yhtiö saattaa hoitaa toimeksiannon perusteella myös tehtävää, joka kuuluu julkisyhteisön valmius- ja varautumissuunnittelun piiriin. Ylivieskan kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan avoimuutta voitaisiin tehokkaammin lisätä yksittäisten tietopyyntöjä koskevan sääntelyn sijaan hyvää hallintotapaa koskevilla ohjeilla tai viestintää (kuntien talousarvio- ja tilinpäätösraportointi, toimintakertomukset yms.) koskevalla normituksella.

Tietopyyntöjä koskeva käsittelyaika säilyy esityksessä ennallaan, mutta laajoissa tietopyynnöissä vastausaika pitenisi 30 päivään. Pidennys on perusteltua. Viranomaiselle saattaa saapua tietopyyntöjä, jotka koskevat tiettyä prosessia tai pitkäkööä ajanjaksoa ja pienten kuntien hallinnon resurssit ovat rajalliset näihin tehtäviin.

Päätös

Hyväksyttiin.